

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
Регионална инспекция по околната среда и водите – Монтана

РЕШЕНИЕ № МО 29 - ПР/2024 г.
за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието
върху околната среда

На основание чл. 93, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), чл. 7, ал. 1 и чл. 8, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС), чл. 31, ал. 4 и ал. 6 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), чл. 40, ал. 4 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС), представена писмена документация от възложителя по Приложение № 2 към чл. 6 от Наредбата за ОВОС, чл. 10, ал. 1 и ал. 2 от Наредбата за ОС, получено становище от Регионална здравна инспекция (РЗИ) – Монтана и във връзка с Решение № 126/19.07.2024 г. на министъра на околната среда и водите за отмяна на Решение № МО 18-ПР/2024 г. на директора на РИОСВ – Монтана

РЕШИХ

да се извърши оценка на въздействието върху околната среда за инвестиционно предложение „Промяна в дейностите по оползотворяване към инвестиционно предложение „Подмяна на част от оборудването на енергиен комплекс за ВЕИ, с цел използване на неопасни отпадъци като гориво за производство на електроенергия“ в ПИ с идентификатор 22873.98.49 по КККР на с. Долно Церовене, общ. Якимово, обл. Монтана, което няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони.

Възложител: „ЕКОЕН 8“ ЕООД, ЕИК: 201127117

Седалище и адрес на управление: с. Долно Церовене, „Екологичен енергиен комплекс“ № 1, общ. Якимово, обл. Монтана

Кратко описание на инвестиционното предложение:

Съгласно представената от възложителя информация, инвестиционното предложение е свързано единствено с промяна в разрешените дейности по оползотворяване, които ще се извършват на площадката. Промяната се налага предвид обстоятелството, че на площадката не се извършват процеси на термично третиране на отпадъци (т.нар. инсинериране/изгаряне), а процеси на термохимично третиране (каквото е процесът на газификацията), с което дейностите с ИП попадат в приложното поле на дейности с код R3 – Рециклиране/възстановяване на органични вещества, които не са използвани като разтворители (включително чрез компостиране и други процеси на

биологична трансформация). Инсталацията ще е с газификационен реактор, който е предназначен да произвежда синтез газ, чрез термична газификация на неопасни отпадъци, с максимален капацитет от 1500 кг/час и с влажност на отпадъците, не по висока от 20%.

С решение № МО 17 – ПР/2019 г., директорът на РИОСВ – Монтана, е преценил да не се извършва ОВОС за инвестиционното предложение, с което се позволява на възложителя да извършва дейности по оползотворяване на неопасни отпадъци с код R1 – използването на отпадъци предимно като гориво или друг начин за получаване на енергия.

Настоящата инсталация представлява затворена система за получаване на електроенергия, в която основните технологични съоръжения са газификатор, система за почистване на газовете и мотор генератор за производство на електроенергия. Като входящ материал в инсталацията се използват неопасни отпадъци, които постъпват в газификационен реактор за получаването на синтез газ. Полученият синтез газ, след пречистването постъпва за изгаряне в мотор генератор за получаване на електроенергия, която се подава към електропреносната мрежа.

Първоначално получените отпадъци (предимно RDF, който се доставя балиран) ще постъпват в дробилка за раздробяване, с цел подаването им към газификатора (с размери не по-малки от 30x30x30 мм). Предвидено е горивото да се подава към дозиращото и захранващото устройство, а от там към газификатора за получаване на синтез газ. Инсталацията е снабдена и със сушилния, която работи с отпадната топлина на двигателя на генератора и в която се изсушат постъпващите материали, така че влажността да не бъде по-висока от 10-20%, тъй като при по-висока влажност, ефективността на инсталацията намалява.

За целите на настоящото инвестиционно предложение ще се използва газификационен реактор тип ГР 1000-30, предназначен да произвежда синтез газ чрез термична газификация на неопасни отпадъци (суха растителна биомаса или RDF), с максимален капацитет от 1500 кг/час с влажност на отпадъците, не по висока от 20% и капацитет по произвеждани горивни газове до 2500 Nm³/h. Използваният газификационен реактор е с низходящ поток, което го прави най-подходящ за производство на синтез газ, с последващото му изгаряне в двигател с вътрешно горене (ДВГ).

Газификационният реактор се състои от един стоманен съд, разделен на няколко основни зони, в които протича процеса. Корпуса на реактора е изработен от котелна стомана от две части, така че да осигури лесно обслужване по време на годишните планови профилантики. Долната част на реактора е изработена от два вида жароустойчиви стомани, в горната си част от стомана, устойчива на температура над 850°C, а в долната си част стоманата е устойчива на температура до 1500°C. Разположението на корпуса и вътрешния бункер на реактора осигурява топлообмен между изходящите горивни газове и свежото гориво, така че да се осъществи процес на предварително осушаване на суровината, което увеличава термичния КПД на реактора. В долната си част, където е реакционната зона, която е най-натоварена термично, вътрешния бункер е иззидан с шамотна зидария. Под реакционната зона е разположена подвижна скара, задвижвана от външен мотор-редуктор, която служи за изтръскване на пепелта в пепелосъбирателния му бункер.

Газификационният агент, т.е. кислорода от въздуха ще се подава от горния отвор на газификатора, който служи и за подаване на суровината. Газификаторът е с низходящ поток (правоток), тъй като въздухът тече надолу в посока на движение на суровините. Допълнителен въздух може да се осигури чрез дюзи (общо 16 бр.), които са разположени

така, че да се заменят периодично, когато се наложи, чрез издърпването им вертикално нагоре. В резултат на повишаване на температурите и подаването на газифициращ агент започва образуването на синтез газ, които в последствие се подава към зона за редукция. За събирането на получената твърда фаза е разположен тръбен конус, който изтегля инертните остатъци от системата. Реакторът разполага и с вътрешна подвижна скара за изтръскване на пепелта от реакционната зона на реактора в пепелосъбирателен бункер.

Получените горими димни газове, напускат реактора през радиално разположена тръба към система за филтрация и очистване на газа. Престоят на отпадъците за един цикъл в реактора е около 45 - 60 минути.

При протичане на процеса, в резултат на разлагането на материалите се образуват малка част катранни смоли, които крекират и се разлагат до елементарни газове (СО и Н₂) върху накалиния до над 1000°C въглероден слой, образуван в процеса на газификация. Заедно с катранните смоли, образувани в процеса на газификация, върху накалиния въглероден слой се разлага и съдържащата се в горивото влага. Катранните смоли, които са успели да преминат през накалиния въглероден слой на реактора, се отделят в две специализирани съоръжения: дезинтегратор-катраноотделител за груба очистка и електростатичен филтър за фина очистка от смоли. Тези катрани смоли не се извеждат извън системата, а се връщат обратно в газификационния реактор.

Филтрирането и пречистването на синтез газа се осъществява от високоефективна тристепенна очистка, снабдена със зони за абсорбция на специфичните замърсители, което позволява оптимизиране на подготовката на газа за кондензация и за последваща употреба. Тристепенната очистка включва: охладител, керамичен филтър за механични частици (сажди от въглерод, прах) и скрубер за неутрализиране на киселинни вещества. Синтез-газа трябва да бъде пречистен до максимална степен, тъй като в противен случай ще доведе до авария и счупване на ДВГ.

След пречистването, газът постъпва в ДВГ, свързан с генератор за производство на електроенергия. Газификаторът и пречистващите съоръжения след него нямат изпускащо устройство, тъй като цялото количество генериран синтез газ постъпва в ДВГ за производство на електроенергия. Двигателят е снабден с ауспух за отделянето на газовете от процеса на изгаряне, които са въглероден диоксид и вода.

Инвестиционно предложение е за промяна в разрешените дейности по оползотворяване и е в пряка връзка с инвестиционно предложение „Подмяна на част от оборудването на енергиен комплекс за ВЕИ, с цел използване на неопасни отпадъци като гориво за производство на електроенергия“ в ПИ с идентификатор 22873.98.49 по КKKP на с. Долно Церовене, общ. Якимово, обл. Монтана, за което с решение № МО 17-ПР/2019 г., директорът на РИОСВ – Монтана е преценил да не се извършва ОВОС за дейности по оползотворяване на неопасни отпадъци с код R1 – използването на отпадъци предимно като гориво или друг начин за получаване на енергия.

Отпадъците, които е предвидено да постъпват на вход в инсталацията са със следните кодове, наименования и количества:

- 03 01 01 – отпадъци от корк и дървесина, 235 т/год.;
- 03 01 05 – трици, талаш, изрезки, парчета, дървен материал, плоскости от дървесни частици, различни от упоменатите в 03 01 04, 245 т/год.;
- 03 03 01 – отпадъчни кори и дървесина, 245 т/год.;
- 19 12 07 – дървесни материали, различна от упоменатата в 19 12 06, 75 т/год.;
- 19 12 10 – горими отпадъци (RDF-модифицирани горива, получени от отпадъци), 10 000 т/год.

Капацитетът на инсталацията за третиране на отпадъци е 10 800 т/год. или 1,5 т/час.

Предвидено е отпадъците от дървопреработващата промишленост (с код 03, съгласно Наредба № 2/2014 г. за класификация на отпадъците) да се доставят на предварително приготвени брикети с размери не по-малки от 10 мм.

Отпадъци с код 19 12 07, с произход от инсталация за биологично третиране – Хан Богров ще се доставят под формата на дървесен чипс, също с размери не по-малки от 10 мм.

RDF отпадъкът се предвижда да бъде доставян от инсталации за механично-биологично третиране, разполагащи с необходимата технология за предварително третиране, балиран в параметри неизискващи предварително третиране. Предвижда се в инсталацията да се приемат само стандартизиран RDF.

Предвижданията са отпадъците, подлежащи на оползотворяване да се съхраняват временно на 2 бр. приемни закрити площадки, всяка с площ от 250 м², с цел да се избегне влошаването на тяхното качество (повишаване на влажността), както и да се предотврати замърсяването на производствената площадката. При транспортиране до и на приемната площадка е възможно, част от получените отпадъци да се раздробяват, при което остава ситна фракция с размери по малки от 10 мм и предвид невъзможността на инсталацията да работи със тази ситна фракция, е предвидено да се използва брикетираща преса на площадката на обекта. Предвижданията са да бъде инсталирана брикет-преса, модел „ВР - 65“ с капацитет на производство 0,4-0,5 т/час и мощност 36 kW. Целта е да се брикетира остатъчната ситна фракция с размери по-малки от 10 мм, (с която не може да работи газификатора), така че да бъде използвано цялото количество отпадък. Приблизително около 15-20% от всички постъпващи отпадъци на площадката са с размери под 10 мм и в тази връзка ще подлежат на брикетиране.

Предвид спецификата на дейността, настоящото инвестиционно предложение е в хипотезата на чл. 93, ал. 1, т. 3 на ЗООС. Същото е свързано с изменение в дейността на енергийниен комплекс в обхвата на Приложение № 1 на ЗООС – т. 10.1. (ДВ, бр. 54 от 2020 г.) Инсталации за обезвреждане или оползотворяване на неопасни отпадъци чрез изгаряне или съвместно изгаряне по смисъла на Закона за управление на отпадъците.

Местоположението на инвестиционното намерение не попада в границите на защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии, както и в защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000. На разстояние над 200 м е разположена защитена зона BG0000509 „Цибрица“ по Директивата за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.

Инвестиционното предложение подлежи на оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване на горечитираните защитена зона по реда на чл. 31, ал. 4 във връзка с ал. 1 от ЗБР и чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ОС. След преглед на представената документация, на основание чл. 40, ал. 3 от Наредбата за ОС е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която инвестиционното предложение няма вероятност да окаже значително отрицателно влияние върху предмета и целите на опазване в защитена зона BG 0000509 „Цибрица“.

МОТИВИ:

I. Характеристики на инвестиционното предложение: размер, засегната площ, параметри, мащабност, обем, взаимовръзка и кумулиране с други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения; ползване на природни ресурси, земните недра, почвите, водите и биологичното разнообразие; генериране на отпадъци, замърсяване и вредно въздействие; риск от големи

аварии и/или бедствия; рискове за човешкото здраве:

1. При процеса на термична обработка на отпадъците се подава кислород, посочен в инвестиционното предложение като „газифициращ агент“ като при този етап на термично третиране се достига температура около 1200°C. Горенето или изгарянето представляват окислително-редукционен процес – екзотермична реакция. За протичането на горивния процес е необходимо гориво (в случая RDF отпадъци и др.), загрято до температурата му на възпламеняване и окислител кислород или атмосферен въздух, както е посочено в информацията за инвестиционното предложение.

Предвид гореизложеното, заявената дейност от „ЕКОЕН 8“ ЕООД по оползотворяване с код R3 е неправилно определена и съгласно Приложение № 2 към §1, т. 13 от Допълнителните разпоредби на Закона за управление на отпадъците, дейността, описана в инвестиционното предложение на възложителя се определя като дейност с код R1 (Използване на отпадъците предимно като гориво или друг начин за получаване на енергия.).

2. Дейността на инсталацията (газификационния реактор и ДВГ) следва да бъде съобразена с изискванията на Наредба № 4/05.04.2013 г. за условията и изискванията за изграждането и експлоатация на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци, включително по отношение на нормите на допустими емисии и мониторинга. Изгарянето на газовете, получени в резултат от термична обработка на отпадъци (в случая газификация), попада в приложното поле на гл. IV от Директива 2010/75/ЕС относно емисиите от промишлеността, освен в случаите, когато безспорно е доказано, че са изпълнени и се спазват изискванията на чл. 42 от директивата.

3. В представения анализ на газова смес – синтез газ, в който „за целите на опитната постановка, използваното гориво е в съотношение 60% съдържание на биомаса и 40% съдържание на RDF“ са изследвани съединения, влизащи в химичния състав на природния газ, като не са изследвани съединения характерни за процесите на третиране/изгаряне на отпадъци – прах, HCl, HF, H₂S, диоксини и фурани. Констатира се съществена разлика между използването за целите на опитната постановка съотношение 60% към 40% между отпадъци от биомаса и RDF и информацията за инвестиционното предложение за количествата, които постъпват на вход в газификационния реактор в съотношение 7% биомаса (корк, дървесина, трици, талашит, кори и пр.) – количество 800 т/год. и 93% RDF – 10 000 т/год.

4. Направеното заключение от възложителя, че „полученият синтез газ има състав близък до състава на природния газ е некоректно. Природният газ съдържа 70-99% CH₄, докато представеният анализ на синтез газа показва съдържание на CH₄ – 3%. Горимите съединения и елементи в синтез газа, съгласно представената информация не превишават 40%: 15,73% H₂; 18,6% CO; 3% CH₄; 0,1% C₂H₆ и 0,03% C₃H₈.

5. Във връзка с горното не може да се приеме, че представените резултати от извършеното изследване са коректни и пълни, предвид разликата в съотношението на вида вложени отпадъци, вида на изследваните замърсители, което налага подробен и пълен анализ в доклад за ОВОС, изработен от колектив експерти, отговарящи на изискванията на чл. 11, ал. 4 и 5 от Наредбата за ОВОС.

6. Предвид естеството на отпадъците които ще се третират на площадката, може да се предполага наличие на интензивни миризми, което налага предвиждане на мерки за предотвратяване разпространението на миризми към населеното място.

II. Местоположение на инвестиционното предложение: съществуващо и одобрено земеползване, относителното изобилие, достъпност, качеството и възстановителна способност на природните богатства; абсорбционен капацитет на природната среда; крайбрежни зони и морска околна среда; планински и горски

райони; защитени със закон територии; засегнати елементи от Националната екологична мрежа; територии, свързани с инвестиционното предложение, в които нормите за качество на околната среда са нарушени или се смята, че съществува такава вероятност; гъстонаселени райони; ландшафт и обекти с историческа, културна или археологическа стойност; територии и/или зони и обекти със специфичен санитарен статут или подлежащи на здравна защита:

1. Планираните промени ще се реализират в границите на производствената площадка на дружеството. Не се налага усвояване на нови територии или приобщаване на нови имоти към обекта. ПИ с идентификатор 22873.98.49 по КККР на с. Долно Церовене, общ. Якимово е урбанизирана територия и с начин на трайно ползване „За друг вид, производствен, складов обект“.

2. Към настоящият момент съществуващата пътна инфраструктура в района на инвестиционното предложение е достатъчна, за да се осигури достъпа до имота. До имота в с. Долно Церовене, общ. Якимово има съществуваща пътна връзка от второкласен път II-81, която към настоящия момент се използва. Инвестиционното предложение не предвижда и не е свързано с изграждането или промяна на съществуващата пътна инфраструктура.

3. Необходимо е да се оцени реализирането на инвестиционното предложение ще доведе ли до нарушаване на качеството и регенеративните способности на природните ресурси в района.

4. Площадката е на разстояние около 560 м до жилищната територия на с. Долно Церовене, подлежаща на здравна защита.

5. От характеристиките и параметрите на инвестиционното предложение – обем, площ, мащаб, генерирани емисии и отпадъци, необходимост от нова инфраструктура, природни ресурси предвидени за използване по време на строителството и експлоатацията, местоположение, кумулативни въздействия, е видно че върху защитена зона BG 0000509 „Цибрица“ не се очаква:

- пряко или косвено увреждане, унищожаване или фрагментиране на приоритетни за опазване природни местообитания, предмет на опазване в зоната;
- влошаване качеството на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове при реализация на инвестиционното предложение;
- замърсяване на местообитания в защитената зона;
- безпокойство и прогонване на видове от зоната, както и изменение на числения им и видов състав;
- влошаване състоянието на сигурност на видове и техните местообитания, предмет и цел на опазване в защитената зона;
- трайна промяна на ландшафта и на ключови елементи в защитената зона, на екотони и възпрепятстване достъпа на видове до ключови хабитати в границите на зоната, след реализация и експлоатация на обекта;
- кумулативен ефект, който да окаже негативно въздействие върху защитената зона, заедно с други одобрени планове и инвестиционни предложения.

Във връзка с горното, не е необходимо да се изработва доклад за оценка на степента на въздействие (ДОСВ) върху защитените зони от Натура 2000.

III. Тип и характеристика на потенциалното въздействие върху околната среда: степен и пространствен обхват на въздействието, естество на въздействието, трансграничен характер на въздействието, интензивност и комплексност на въздействието същност, големина, вероятност за въздействие, очаквано настъпване, продължителност, честота и обратимост на въздействието; комбиниране с въздействията на други съществуващи и/или одобрени

инвестиционни предложения; възможност за ефективно намаляване на въздействията:

1. Да се анализира и определи териториалния обхват на въздействие в резултат от реализирането на промените на инвестиционното предложение.

2. Необходимо е да се изясни предвидените технически и технологични решения създават ли реална и потенциална опасност за поява на негативни въздействия върху околната среда, в т.ч. и шумово въздействие.

3. Инвестиционното предложение не предлага конкретни мерки за избягване, предотвратяване, намаляване или компенсиране на предполагаемо отрицателно въздействие върху околната среда и човешкото здраве.

IV. Обществен интерес към инвестиционното предложение:

1. Възложителят е уведомил за своето инвестиционно намерение заинтересованата общественост и засегнатото население. Информацията по приложение № 2 към чл. 6 от Наредбата за ОВОС, за инвестиционното предложение е предоставена на община Якимово и кметство Долно Церовене.

2. С изх. № 1000-359/30.04.2024 г., община Якимово уведомява за осигурен обществен достъп до информацията по приложение № 2, чрез поставяне на съобщение на интернет страницата и на информационното табло в сградата на общината, за периода от 11.04.2024 г. до 25.04.2024 г. за достъпа до нея и за мястото на изразяване на становища от заинтересовани лица, за което е съставен констативен протокол.

3. В резултат от осигурения обществен достъп до информацията по приложение № 2 за инвестиционно предложение „Промяна в дейностите по оползотворяване към инвестиционно предложение „Подмяна на част от оборудването на енергиен комплекс за ВЕИ, с цел използване на неопасни отпадъци като гориво за производство на електроенергия“ в ПИ с идентификатор 22873.98.49 по КККР на с. Долно Церовене, общ. Якимово, няма постъпили становища/възражения/мнения и др. от заинтересовани лица и/или организации.

4. Чрез процедурата по ОВОС ще се постигне по-пълно отчитане на интереса на заинтересованата общественост към инвестиционното предложение.

Настоящото решение се отнася само за конкретното заявено предложение в посочения му обхват.

Решението може да бъде оспорено в 14-дневен срок от съобщаването му по административен ред пред Министъра на околната среда и водите и/или по съдебен ред, съгласно Административнопроцесуалния кодекс пред Административен съд Монтана.

На основание чл. 2а, ал. 5, т. 3 от Наредбата за ОВОС, в случай че повече от 12 месеца от получаване на настоящото решение не бъде внесено за консултация задание за обхват на ОВОС по чл. 10, ал. 5 от същата наредба, процедурата по ОВОС ще бъде прекратена.

Дата: 09.09.2024г.

ИНЖ. ЛЮБОМИР ИВАНОВ
Директор на РИОСВ – Монтана

